

Raje podatkowe – optymalizacja podatkowa czy oszustwo?

Minimalizacja wysokości obciążeń podatkowych to niezwykle nośny temat w środowisku przedsiębiorców. Poszukiwanie oszczędności z tytułu obciążeń fiskalnych stało się tak powszechnym zjawiskiem, że w konsekwencji doprowadziło do upowszechnienia terminu ‘optymalizacji podatkowej’. Mimo że obowiązujący porządek prawny daje podatnikowi możliwość najkorzystniejszego rozwiązania podatkowego, optymalizacja podatkowa nie cieszy się społeczną akceptacją i jest wręcz uznawana za działanie szkodliwe i mające negatywny wpływ na kondycję Skarbu Państwa.

Kreatywne rozliczenia podatkowe

Osoby zajmujące się problematyką optymalizacji kosztów przedsiębiorstw przyjmują dwa skrajne stanowiska. Część z nich uważa, że skorzystanie z możliwości legalnej redukcji opodatkowania może być impulsem do ożywienia gospodarki. Pozostali traktują optymalizację podatkową jako działanie przyczyniające się do odpływu kapitału oraz minimalizacji dochodów budżetów państw, które nie mają atrakcyjnego systemu podatkowego.

Która grupa ma jednak rację?

Biorąc pod uwagę, że optymalizacja podatkowa stanowi zbiór legalnych metod służących do ochrony własnego kapitału, każda racjonalnie działająca jednostka będzie dążyć do maksymalnego zredukowania kosztów podatkowych i minimalizacji własnych wydatków. Prowadzenie własnych spraw w sposób przynoszący największy pożytek to działanie społecznie użyteczne.

Negatywna ocena tzw. rajów podatkowych, często określanych jako ‘podatkowe azyle’, wynika z błędnego rozumienia definicji funkcjonującej w polskim systemie prawnym. W myśl rozporządzenia Ministra Finansów przez raje podatkowe rozumiemy „państwa i terytoria stosujące szkodliwą konkurencję podatkową”. W tym miejscu warto zastanowić się nad etymologicznym wydźwiękiem pojęcia ‘konkurencja’. Czy konkurencja w istocie może być szkodliwa? Tym bardziej jeżeli odnosimy się do państw bądź terytoriów, które wypracowały niemal idealne systemy podatkowe na drodze długoletnich działań optymalizacyjnych...

Minimalizacja kosztów a polskie prawo

Zarówno sądy administracyjne, jak i Trybunał Konstytucyjny, wielokrotnie potwierdziły w wyrokach, że podatnik ma możliwość zredukowania podatków w celu maksymalizacji wyniku finansowego netto. W wyroku TK (11.05.2004 r.) czytamy:

"Jeśli więc adresat dokonuje czynności prawnych zgodnych z prawem, a ich cel nie jest przez prawo zakazany, to tym samym trudno uznać za prawidłowe i właściwe takie ich kwalifikowanie, które osiągnięty cel traktuje na równi z celami zakazanymi. Trzeba w związku z tym jeszcze raz podkreślić, że brak jest w systemie prawa podatkowego normy prawnej, która zakazywałaby niższego opodatkowania."¹ Co za tym idzie podatnik nie musi zgadzać się na uiszczanie podatku w nadmiernej wysokości, mając na uwadze wyłącznie interes państwa. W takim przypadku logiczne jest zmaksymalizowanie zysku poprzez samodzielny wybór państwa bądź terytorium, w którym dojdzie do rozliczenia.

Raje podatkowe – gdzie możemy się rozliczać?

Dokonując optymalizacji podatkowej należy wziąć pod uwagę kilka istotnych kryteriów m.in.

- stabilność polityczną i gospodarczą wybranego obszaru,
- traktowanie podmiotów zagranicznych,
- prawo podmiotów gospodarczych,
- obszar wolnego handlu,
- położenie geograficzne etc.

Sama wiedza na temat istnienia azyli podatkowych może okazać się niewystarczająca. Co więcej, istnieje spore ryzyko, że organy podatkowe zakwestionują sposób prowadzenia naszych działań, o ile zostały przeprowadzone na granicy prawa.

Jeżeli zatem nie chcą Państwo występować z wnioskiem o wydanie indywidualnej interpretacji w związku z podejmowanymi czynnościami optymalizacyjnymi, zachęcamy do zapoznania się z kolejną częścią artykułu, w której szerzej omówimy najważniejsze kwestie dotyczące umów międzynarodowych o podwójnym opodatkowaniu oraz zalety rozliczania się u naszych południowych sąsiadów.

¹ http://www.wneiz.pl/nauka_wneiz/frfu/83-2016/FRFU-83-cz1-97.pdf